

عراق دومین مقصد صادراتی محصولات ایرانی در سال گذشته بوده و بر این اساس در سال گذشته حدود ۱۸.۳ درصد کل صادرات ایران به مقصد کشور عراق بوده است

میلیون دلار در سال ۱۳۸۰ به ۹ میلیارد دلار در سال ۱۳۹۸ و مجدداً در سال گذشته با رکورد وزنی نزدیک به ۳۰ میلیون تن کالا، به هشت میلیارد و ۹۱۶ میلیون دلار برسد. در سال‌های اخیر، عراق به دومین

مقصد صادراتی کالاهای ایرانی در کل کشورهای دنیا و اولین مقصد در بین همسایگان ایران بدل شد. صادرات ایران در سال ۱۳۸۰ تقریباً ۱۴۵ میلیون دلار بود و در سال ۱۳۸۴ با اولین جهش به یک میلیارد و ۲۲۴ میلیون دلار رسید و در سال‌های بعد با شیبی مناسب به دو میلیارد و ۷۶۲ میلیون دلار رسیده است. جهش دوم صادرات ایران به عراق به سال ۱۳۸۸ برمی‌گردد و صادرات چهار میلیارد و ۵۶۰ میلیون دلاری رخ داده است.

سومین جهش صادرات به عراق، ضمن حفظ مسیر رشد، در سال ۱۳۹۱ بود که صادرات کشورمان در این سال به ۶ میلیارد و ۳۳۷ میلیون دلار رسید و جهش آخر نیز در سال ۱۳۹۷ با ۸ میلیارد و ۹۹۰ میلیون دلار بوده است که همچنان در این محور، صادرات غیرنفتی در حال انجام است.

درباره واردات از عراق نیز آمار از این حکایت دارد که رکورد واردات کشورمان از عراق در کل تاریخ روابط تجاری ایران با این کشور به سال گذشته برمی‌گردد که دو میلیون و ۷۰۲ هزار تن کالا به ارزش یک میلیارد و ۱۹۷ میلیون دلار از این کشور خریداری شده که عمده آن کالاهای اساسی مورد نیاز کشور بوده است. در مجموع واردات ایران در دو دهه ۸۰ و ۹۰، یک میلیون و ۳۱۲ هزار و ۸۹۴ تن کالا به ارزش یک میلیارد و ۳۳۳ میلیون و ۳۹۴ هزار و ۸۶۱ دلار بوده که میزان واردات سال ۱۴۰۰ از عراق از لحاظ وزنی بیش از دو دهه گذشته و از لحاظ ارزش نزدیک به جمع ۲۰ سال گذشته بوده است.

محصولات کشاورزی، دامی و غذایی، مصالح ساختمانی، محصولات پترو پالایشگاهی، لوازم الکترونیکی، تجهیزات پزشکی و دارو، خودرو و لوازم یدکی، پوشاک، کیف، کفش، محصولات آهنی و خشکبار از عمده‌ترین کالاهای صادراتی به عراق بود و کالاهای اساسی مانند گندم، جو، روغن، ذرت، سویا، لاستیک، کاغذ، حبوبات، به همراه ماشین‌آلات، ضایعات فلزات، لوازم خانگی، تجهیزات الکترونیکی، دستگاه‌های سنجش و... هم از مهم‌ترین کالاهای

وارداتی از عراق در سال گذشته بوده است.

فعال‌سازی دیپلماسی چندجانبه در حوزه‌های سیاسی، عمومی و اقتصادی، اجرای کنوانسیون تیر، حمل یکسره کالا بین دو کشور، فرماندهی واحد مرزی، صادرات حرفه‌ای، بسته‌بندی مناسب، برنامه‌ریزی تولید براساس بازارهای هدف و تولید کالاهای با ارزش افزوده بیشتر و تأمین نیازهای کشور از مسیر عراق می‌تواند توسعه تجارت بین دو کشور را به همراه داشته باشد.

تجارت ایران و عراق در سال ۱۴۰۰

عراق دومین مقصد صادراتی محصولات ایرانی در سال گذشته بوده و بر این اساس در سال گذشته حدود ۱۸.۳ درصد کل صادرات ایران به مقصد کشور عراق بوده است.

مجموع صادرات ایران به عراق طی سال ۱۴۰۰ به حدود هشت هزار و ۹۱۶ میلیارد رسید که نسبت به سال ۱۳۹۹، ۲۰ درصد رشد داشته است. طی سال‌های اخیر این کشور همواره جزو پنج کشور اولی بوده که بیشترین کالا به آنها صادر شده است.

اشتراکات فراوان بین دولت ایران و عراق باعث شده صادرات غیرنفتی کشور از ۱۴۵ میلیون دلار در سال ۱۳۸۰ به ۹ میلیارد دلار در سال ۹۸ برسد و مجدد در سال ۱۴۰۰ نیز به این رقم رسیده است.

برنامه‌ریزی ترکیه برای بازار عراق

صادرات ترکیه به عراق طی ۷ ماهه نخست سال ۲۰۲۲ حدود ۲ میلیارد و ۷۷۳ میلیون دلار بیشتر از صادرات کشورمان به عراق بوده است. بررسی آمارهای تجارت ایران و ترکیه با کشور عراق نشان می‌دهد ترک‌ها طی سال جاری در بازار این کشور از ایران سبقت گرفته‌اند، به طوری که در ۷ ماهه سال ۲۰۲۲ در حالی صادرات ترکیه به عراق به ۷ میلیارد و ۳۵۵ میلیون دلار رسیده که طی این مدت صادرات کشورمان به عراق حدود ۴ میلیارد و ۵۸۲ میلیون دلار بوده است.

به عبارتی، صادرات ترکیه به